

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Дека́н факультету

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олег СТРЕЛКО

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія української культури»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 «Природничі науки»

Спеціальність: 101 «Екологія»

Освітньо-професійна програма: «Екологія транспортної інфраструктури»

2024/2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української культури» для студентів рівня вищої освіти перший (бакалаврський), галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 101 «Екологія», ОПП «Екологія транспортної інфраструктури», денної форми навчання. К.: ДУІТ, 2024. 24 с.

Розробник: к. філос. н., доцент, доцент кафедри філософії та історії науки і техніки

(підпис)

Ольга СПИС

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії та історії науки і техніки

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 року

Завідувач кафедри
ГАМАЛІЯ

(підпис)

Віра

© Спис О.А., 2024 рік

© Спис О.А., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 10 «Природничі науки» Спеціальність: 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма: «Екологія транспортної інфраструктури»	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		15	
		Практичні	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		75 год.	
Індивідуальні завдання: –			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 38/62

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування у здобувачів освіти системи знань про закономірності культурного процесу в Україні, культури як специфічного та унікального феномена людства, розгляд української культури в історичному розвитку, вміння застосовувати знання із історії української культури для визначення моделі особистої поведінки в умовах розмаїття культур та самоідентифікації як громадянина української держави.

Головні завдання курсу:

- Отримання знань з історії української культури, встановлення її зв'язків з цивілізаційними, соціальними, політичними, побутовими, художніми явищами і процесами.
- Формування вмінь аналізу різноманітних культурних процесів та тенденцій в їх історичній ретроспективі.
- Формування навичок роботи з навчально-методичною та науковою літературою з проблематики курсу.
- Формування інтересу до історичних та сучасних культурних явищ в Україні і світі як важливої складової виховання гармонійної особистості.
- Сприяти збереженню багатовікових надбань української культури.

Засвоївши дисципліну «Історія української культури», студент повинен **знати:**

- *на понятійному рівні* – сутність, структуру, функції культури, її місце в житті людини та суспільства, провідні тенденції розвитку культури та художні стилі, властиві певним культурним епохам, творчість провідних діячів української культури та мистецтва;

- *на фундаментальному рівні* – сутність сучасного процесу розвитку української культури, її місце і роль у розмаїтті національних культур; видатні постаті та їх внесок у світову культуру; національні традиції, звичаї та обряди; умови виникнення та історію розвитку національної культури, загальні закономірності культурного поступу, особливості сучасних культурних процесів та перспективи їх розвитку і можливі впливи на долю сучасної цивілізації; визначні тенденції розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу, історію формування та діяльності громадських, культурних, освітніх організацій українського народу;

- *на практичному рівні* – взаємозв'язок вітчизняної культури та людини; зміст та особливості національної культури; зміст основних (програмних) першоджерел.

Уміти:

- розуміти та використовувати основні культурологічні поняття у повсякденному житті та професійній діяльності;
- змістовно аналізувати та осмислювати здобутки національної культури;
- визначити місце української культури у світовому культурному поступі, внесок її представників у здобутки культури народів світу;
- використовувати набуті знання для подальшої самоосвіти в царині культури, у повсякденному житті та професійній діяльності;
- володіти культурологічною термінологією та понятійним апаратом, використовувати їх у спілкуванні;
- орієнтуватися в подіях культурного життя України та світу;
- застосовувати знання із історії української культури для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур та самоідентифікації як громадянина Української держави;
- сформулювати систему знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства;
- розглянути історію української культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній;
- визначити особливості культурних епох в Україні, тенденції та особливості розвитку вітчизняної культури ХХІ ст., дати аналіз стану сучасних течій, молодіжних субкультур та контркультурних відгалужень;
- ознайомити студентів з основними особливостями ментального та художньо-естетичного мислення українців;
- сприяти піднесенню загальноосвітнього та культурного рівня студентів, розширенню їх кругозору, формуванню почуттів патріотизму, відповідальності за майбутнє, поваги до культури інших народів.

Міждисциплінарні зв'язки: історія України, філософія, українська мова, основи наукових досліджень та академічної доброчесності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС).

Відповідно до освітньо-наукової програми «Екологія транспортної інфраструктури» вивчення навчальної дисципліни «Історія української культури» сприяє формуванню у студентів рівня вищої освіти перший (бакалаврський) таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології,

охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

ФК11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

3. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньо-наукової програми «Екологія транспортної інфраструктури» вивчення навчальної дисципліни «Історія української культури» повинно забезпечити досягнення здобувачами ступеня бакалавра таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	<p>ПРН-14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПРН-24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН-25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та</p>
-------------------------------	---

	форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
--	---

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Історія української культури від найдавніших часів і до Нової доби

Тема 1. Поняття і сутність культури. Основні концепції культури

Предмет, мета і завдання курсу «Історія української культури».

Поняття та сутність культури. Концептуальні підходи до розуміння культуротворчих процесів. Місце культури у системі людської життєдіяльності.

Функції, структура й типологія культури. Культура та цивілізація. Культура та суспільне життя. Періодизація української культури.

Тема 2. Українська культура як самобутнє явище та об'єкт вивчення

Етногенез українців як чинник унікальності української культури. Культурно-історична своєрідність регіонів України. Менталітет українців та основні детермінанти його становлення. Архетипи українського народу. Національна ідея. Риси української культури.

Тема 3. Українські культурні традиції

Сільська громада та корпоративність міського суспільства як інститут самоврядування. Осередки громадського дозвілля. Національна та регіональна особливість української культури. Матеріальна та духовна культура українців. Основні заняття та суспільний побут українців. Календарні свята та обряди українців. Українська сімейна обрядовість. Спадкоємність української культури.

Тема 4. Прадавня культура на теренах України

Культура племен доби палеоліту на території України. Неолітична культура на території України. Проблема походження племен Трипільської культури, їхня культура та господарство. Культура залізного віку на Україні. Кочові племена кіммерійців, скіфів та сарматів. Грецькі колонії в Північному Причорномор'ї. Проблеми походження слов'ян. Основні етапи етногенезу слов'ян. Міфологічно-релігійні уявлення давніх слов'ян. Основні етапи розвитку давньослов'янської культури. Ранньослов'янська концепція етногенезу українців. Міфологія та релігійні вірування східнослов'янських племен. Художня та матеріальна культура східних слов'ян.

Тема 5. Культура Київської Русі

Суспільно-історичні передумови формування держави східних слов'ян. Нормандський чинник у формування державності та культури Київської Русі. Православна церква та її роль у розвитку Київської Русі. Розвиток науки та освіти в добу Київської Русі. Книжкова справа та література. Містобудування, архітектура та образотворче мистецтво доби Київської Русі. Скульптура, живопис, декоративно-прикладне мистецтво. Музичне мистецтво. Суспільно-політична та культурна ситуація в Київській Русі періоду роздробленості.

Тема 6. Культура Галицько-Волинського князівства

Історико-культурна ситуація в Галичині і на Волині в XII – XIII ст. Розвиток освіти і письменства в Галицько-Волинському князівстві. Мистецтво Галицько-Волинської Русі. Пам'ятки княжого Львова. Культурні зв'язки Галицько-Волинського князівства з іншими центрами Стародавньої Русі.

Тема 7. Українська культура в епоху Відродження та Реформації (XIV – XVI ст.)

Суспільно-політичні та історичні умови в Україні XIV – XVI ст. Українська духовна культура в період Відродження та Реформації XIV – XVI ст. як складова загальноєвропейських культурних процесів. Розвиток освіти. Українські гуманісти. Діяльність братств та культурно-освітніх осередків. Полемічна література. Розвиток книгодрукування в Україні. Острозька Біблія.

Архітектура та образотворче мистецтво, музична культура України періоду Відродження. Феномен козацької культури.

Тема 8. Феномен українського бароко (XVII – XVIII ст.)

Особливості розвитку української культури другої половини XVII – XVIII ст.

Реформування церкви та освіти у другій половині XVII – XVIII ст. Роль Петра Могили у формуванні українського національного культурного середовища та відновленні культурних пам'яток Києва. Наука у другій половині XVII – XVIII ст. Розвиток філософських ідей Г. Сковороди. Українська література та книгодрукування у другій половині XVII – XVIII ст. Барокова архітектура та образотворче мистецтво у другій половині XVII – XVIII ст. Розвиток українського музичного та театрального мистецтва у другій половині XVII – XVIII ст. Суспільно-політичні передумови формування козацького типу української культури. Соціокультурний феномен виникнення козацтва на Україні. Військова організація козаків.

Змістовий модуль 2

Розвиток української культури періоду Нової та Новітньої доби

Тема 9. Епоха Просвітництва та Романтизму в Україні (кінець XVIII ст. – перша половина XIX ст.)

Особливості розвитку освіти у XIX ст. Товариство «Просвіта». Наука на українських землях у XIX ст. Праці з історії України. Наукове товариство ім. Т. Шевченка, його творчий доробок. Нова українська література XIX ст. Становлення української фольклористики як науки. Архітектура та містобудування в Україні у XIX ст. Українське музичне та театральне мистецтво у XIX ст. Розвиток українського живопису у XIX ст.

Тема 10. Українська культура на шляху національного відродження (друга половина XIX ст. – перша половина XX ст.)

Особливості розвитку культури України на межі XIX–XX ст. Роль суспільно-політичного руху в процесі поширення української національної ідеї.

Демократичні тенденції розвитку освіти на початку XX ст. Українська наука початку XX ст. Нові технічні відкриття та їхнє впровадження в Україні.

Нові тенденції українського мистецтва на початку XX ст. (неоромантизм, експресіонізм, авангард). Револьюційно-демократичний напрям в українській літературі. Чинники розвитку культури України в 1917–1921 рр. Мистецтво України 1917-1921 рр.: театр, музика, образотворче мистецтво та архітектура.

Тема 11. Українська культура у міжвоєнний період, роки Другої світової та Великої вітчизняної воєни (1920 – 1945)

Основні тенденції культурного розвитку в 1920-ті роки. Політика «українізації».

Розвиток освіти у 20 – 30-ті рр. XX ст. Кампанія з ліквідації не писемності дорослих. Розвиток науки у 20 – 30 рр. XX ст. Всеукраїнська академія наук. Основні літературні течії 20 – 30-их рр. XX ст. в Україні та їхні представники.

Театральне мистецтво та кінематограф, образотворче мистецтво та скульптура, музичне мистецтво України у 20-30 рр. XX ст. Українські культурні діячі – жертви сталінського терору. Становище української культури під час німецько-фашистської окупації.

Тема 12. Розвиток культури в УРСР (1945 – 1991)

Відбудова матеріальної бази культури та ідеологізація культурного життя України у післявоєнний період (друга половина 40-х – першій половині 50-х рр. ХХ ст.). Хрущовська «відлига» та її вплив на розвиток української культури. Основні тенденції розвитку української культури у другій половині 60-х – першій половині 80-их рр. ХХ ст. Розвиток освіти та науки у другій половині 60-х – першій половині 80-их рр. ХХ ст. Період «перебудови» в Україні як передумова національного відродження української культури.

Тема 13. Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності

Основні напрямки відродження української культури на сучасному етапі. Актуальність мовного питання в умовах незалежності. Стан та проблеми розвитку сучасної освіти в Україні. Здобутки науки й мистецтва України на сучасному етапі. Молодіжна та професійна субкультура. Сучасна конфесійна ситуація в Україні. Інтеграція української культури до загальноєвропейського та світового культурного простору. Внесок української діаспори в розвиток сучасної української культури.

Тема 14. Культурно-суспільне життя української діаспори

Глобалізаційні процеси у суспільстві. Етнічна ідентичність. Специфіка формування української діаспори. Духовна консолідація українців у діаспорі. Збереження етнонаціональної культури українцями в діаспорі. Художня культура української діаспори. Внесок української діаспори у розвиток сучасної української культури.

Тема 15. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури та їх прояви в сучасній українській культурі

Специфіка культури індустріального та постіндустріального суспільства. Постмодернізм. Масова та елітарна культура. Постмодернізм в українській культурі. Поєднання традиціоналізму та інноваційності як перспектива гармонійного розвитку культури.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього годин	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Змістовий модуль 1.												

<u>Тема 1.</u> Поняття і сутність культури. Основні концепції культури	6	2				4						
<u>Тема 2.</u> Українська культура як самобутнє явище та об'єкт вивчення	6	2	2			2						
<u>Тема 3.</u> Українські культурні традиції	6	2				4						
<u>Тема 4.</u> Прадавня культура на теренах України	8	2	2			4						
<u>Тема 5.</u> Культура Київської Русі	6	2				4						
<u>Тема 6.</u> Культура Галицько-Волинського князівства	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1:	40	12	6			22						
<u>Тема 7.</u> Українська культура в епоху	6	2				4						

Відродження та Реформації												
<u>Тема 8.</u> Феномен українського бароко (XVII-XVIII ст.)	8	2	2			4						
Змістовий модуль 2 <u>Тема 9.</u> Епоха Просвітництва та Романтизму в Україні (кінець XVIII ст. – пер. пол. XIX ст.)	6	2				4						
<u>Тема 10.</u> Українська культура на шляху національного відродження (друга половина XIX ст. – перше двадцятиріччя XX ст.)	8	2	2			4						
<u>Тема 11.</u> Українська культура у міжвоєнний період(1920-1945)	6	2				4						
<u>Тема 12.</u> Розвиток культури в УРСР (1945-1991)	8	2	2			4						
<u>Тема 13.</u> Культуротворчі процеси в	7	2				5						

Україні в умовах незалежності												
Тема 14. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури та їх прояви в сучасній українській	8	2	2			4						
Тема 15. Культурно-суспільне життя української діаспори	3	2	1									
Разом за змістовим модулем 2:	45	18	9		20	55						
Усього годин:	120	30	15		20	75						

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність культури. Українська культура як самобутнє явище та об'єкт вивчення	2
2	Витоки та передумови формування української культури	2
3	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
4	Українська культура в епоху Відродження та Реформації. Феномен українського бароко	2
5	Епоха Просвітництва та Романтизму в Україні (кін. XVIII – п.п. XIX ст.)	2
6.	Українська культура на шляху національного відродження (др. п. XIX ст. – п.п. XX ст.)	2
7.	Українська культура XX ст.	2
8	Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності	1

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Розподіл самостійної роботи включає в себе:

ПП – підготовка до семінарських занять;

ПМК – підготовка до модульного контролю;

ППК – підготовка до підсумкового контролю (заліку).

У робочій програмі навчальної дисципліни самостійна робота відображається у вигляді таблиці у розрізі тем та кількості годин, відведених для їх виконання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)
1	Тема 1. Основні методи дослідження культури. Еволюція поглядів на виникнення і суть культури.	5
2	Тема 2. Мова в системі української культури.	2
3	Тема 3. Українська народна творчість.	5
4	Тема 4. Зародження релігії у предків українського народу, її стародавні форми. Основні археологічні культури на території України та їх вплив на формування української культури.	5
5	Тема 5. Релігія східних слов’ян дохристиянської доби. Найдавніші пам’ятки старослов’янської писемності. Провідні наукові центри та науковці княжої доби.	5
6	Тема 6. Розвиток української мови. Пересопницьке Євангеліє. Зародження театрального мистецтва.	5
7	Тема 7. Україна і західноєвропейські культурні впливи. Ю. Дрогобич. Розвиток скульптури. Г. Пінзель.	5

8	<p>Тема 8. Внесок гетьмана І. Мазепи у розвиток барокового мистецтва.</p> <p>Творчість Г.С. Сковороди.</p> <p>Перегляд фільму: Світло мудрості Григорія Сковороди [Документальний фільм] / ТРК ГЛАС. – Україна, 2006 [Електронний ресурс].–URL: http://www.ex.ua/5264503?r=82476</p>	6
9	<p>Тема 9. Харків як колыска національного відродження Наддніпрянської України.</p> <p>Перемишль як важливий осередок українського національного культурного життя на західноукраїнських землях.</p>	5
10	<p>Тема 10. Становлення українського національного театру.</p> <p>Національна музична культура.</p> <p>Українське меценатство.</p> <p>Перегляд фільмів: Іван Котляревський [Документальний фільм] / реж. О. Фролов, Контакт. – Україна, 2002 [Електронний ресурс]. URL: http://www.ex.ua/2986028?r=82476.</p> <p>Марія Заньковецька. Обожнювана [Документальний фільм] / реж. О. І. Туранський, ВІАТЕЛ. – Україна, 2005 [Електронний ресурс]. –URL: https://www.youtube.com/watch?v=Evk5L2cnyOM.</p>	7
11	<p>Тема 11. Розвиток освіти та культури в Західній Україні в 20-х – 30-х рр. ХХ ст.</p> <p>Українська освіта та наука в роки Другої світової війни. Перегляд фільму:</p> <p>Горизonti душі Олега Ольжича [Документальний фільм] / ТРК ГЛАС. – Україна, 2006 [Електронний ресурс]. – URL: http://www.ex.ua/5264400.</p>	6
12	<p>Тема 12. Діяльність Академії наук УРСР у другій половині 40-х – наприкінці 1980-х рр.</p> <p>Перегляд фільмів: Катерина Білокур. Послання [Документальний фільм] / реж. О. Самолевська. – Україна, 2002 [Електронний ресурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=bnyx3gZzbyM&spfreload=10</p> <p>Я на світі такий один [Документальний фільм] / реж. В. Ф. Образ, ВІАТЕЛ. – Україна, 2008 [Електронний ресурс].–URL: https://www.youtube.com/watch?v=YRTwe7jFymw</p>	7

13	Тема 13. Стан української літератури в умовах незалежності. Сучасне українське кіно. Перегляд фільму «Щедрик» (2023). URL: https://filmoteka.cc/filmi/552-shchedryk2023-hd.html Культура національних меншин України.	7
14.	Тема 14. Постмодернізм у сучасному українському мистецтві.	5
	Разом годин:	75

8. Методи навчання

Застосовується комплекс методів навчання за особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів, а саме, такі:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний), коли викладач організовує сприймання та усвідомлення студентами інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;

- репродуктивний, коли викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

- проблемного виконання, коли викладач формулює проблему і вирішує її, а студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);

- частково-пошуковий (евристичний), коли викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);

- дослідницький, коли викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

У процесі навчання застосовуються можливості мультимедійних засобів, інтернет-ресурси та інші можливості новітніх освітніх технологій.

Під час викладання дисципліни «Історія української культури» застосовуються такі форми навчання:

- словесні (лекція, пояснення до інших видів навчальної роботи, бесіди);

- наочні (ілюстрації у навчально-методичній літературі, наочне приладдя, презентації, початкові фільми з використанням мультимедійної техніки);
- семінарські заняття.

9. Методи контролю знань

Поточний контроль – контроль за виконанням самостійної роботи (усне опитування, реферати, обговорення фільмів); перевірка підготовки до семінарських занять (усне опитування, оцінка виступів студентів під час обговорення теоретичних питань); підсумковий контроль за змістовими модулями (тести).

Модульний рубіжний контроль – тести.

Підсумковий семестровий контроль – залік.

Теми рефератів:

1. Особливості масової культури сучасної України.
2. Концепції розвитку української культури.
3. Елітарна (класична) культура сучасної України.
4. Етнос і нація. Особливості української національної культури.
5. Давньослов'янська мистецька спадщина.
6. Особливості української міфології.
7. Міфомодель світу і людини в язичеській релігії стародавніх слов'ян.
8. Видатні пам'ятки культури дохристиянської доби.
9. Княжа доба: освіта і наука.
10. Традиції збирання книжок в Україні, перші книгозбірні.
11. Започаткування українського іконопису (староукраїнський іконопис).
12. Християнський характер українського письменства.
13. Мистецтво скоморохів – перша сторінка в історії українського театру.
14. Києво-Печерський патерик – унікальна пам'ятка писемної літератури.
15. Культура княжого Львова.
16. Народне і декоративно-ужиткове мистецтво XIV – XVI ст.
17. «Волинські Афіни» та освітні традиції Острога.
18. Танці українського народу та жартівливі й танцювальні пісні.
19. Думи та історичні пісні як своєрідні жанри української народнопісенної творчості.

20. Мелетій Смотрицький – публіцист, вчений і патріот.
21. Юрій Дрогобич – перший вітчизняний автор друкованої книги.
22. Юрій Немирич – типова людина епохи відродження, герой свого часу.
23. Петро Могила та його спадщина.
24. Феофан Прокопович – «архітектор перебудови» Петра І.
25. Культура Запорізької Січі.
26. І. Григорович-Барський – творець архітектурного барокового обличчя Києва XVIII ст.
27. Образ козака – бандуриста у народному малярстві.
28. Портретний жанр «козацької» доби.
29. Становлення української драми (Д. Туптало, М. Довгалевський, О. Кониський).
30. Виникнення «кріпацьких» форм музичного професіоналізму у другій половині XVIII ст. (кріпацькі оркестри, хорові капели, театральні та балетні трупи).
31. Стиль ампір у доробку українських скульпторів, архітекторів та художників (І. Мартос, В. Ярославський, А. Меленський, А. Лосенко, О. Венеціанов).
32. «Енеїда» І. Котляревського – триумф народної мови.
33. Перешкоди на шляху вільного розвитку української мови у продовж XVIII – XX ст.
34. Національно-культурне відродження в Галичині (1816 –1918 рр.).
35. Національний український гімн «Ще не вмерла України ні слава, ні воля» та культурно-просвітницька діяльність його авторів – М. Вербицького та П. Чубинського.
36. Творча постать І. Ю. Рєпіна.
37. Досягнення в різних галузях науки у другій половині XIX ст.
38. Український імпресіонізм.
39. Агатангел Кримський – учений і поет.
40. Внесок родини Патонів у розвиток вітчизняної науки і техніки.
41. Внесок родини Кричевських у розвиток українського мистецтва.
42. Д.І. Чижевський – філософ, історик-славіст та гуманітарій-енциклопедист.
43. «Неокласики» та їх ідейний натхненник М. Зеров.
44. Творчій доробок В. Винниченка.
45. Розвиток українського кінематографу.

46. Видатні режисери та актори українського кіно.
47. Світ Катерини Білокур.
48. Творчість видатної художниці Т. Яблонської – символ української культури ХХ ст.
49. Історія космічних досліджень в Україні (піонер ракетної справи Олександр Шаргей (Юрій Кондратюк), В.П. Глушко, С.П. Корольов та ін.).
50. Є. Патон – видатний український вчений.
51. М. Леонтович та його внесок в українське музичне мистецтво.
52. Архітектурні пам'ятки мого міста.
53. Видатні культурні діячі моєї батьківщини – рідного краю.
54. Микола Амосов – корифей української кардіології.
55. Українська ментальність та фактори формування української душі.
56. Етапи формування української діаспори. Культурно-просвітницька робота в діаспорі.
57. Утрачені пам'ятки архітектури і мистецтва України.
58. Молодіжні субкультури в Україні.
59. Розбудова незалежної держави та проблеми духовності.
60. Характерні риси сучасного культурного життя в Україні.
61. Місце української національної культури в системі світової культури.
62. Українські культурні осередки за межами України. Дні української культури в різних державах світу.
63. Провідні діячі літератури та мистецтва сучасної України.
64. В. Івасюк та його твори.
65. Субкультури в сучасній культурі України.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Модуль I		Модуль II			Кількість балів у семестрі*	Підсумковий контроль (балів_екзамен)**
Кількість балів за модуль	40	Модульний	40		Модульний капітальний		
Змістові модулі	ЗМ 1			ЗМ 2			

Кількість балів за ЗМ та модульний контроль	30			10	40				10	90	10
Кількість балів за видами роботи	Лекції	Практичні	СРС	Модульний контроль	Лекції	Практичні	СРС	Індивідуальні завдання	Модульний контроль	Робота протягом семестру	Залік
Відвідування	2				2						
Активність на заняттях		15				25					
Виконання СРС			13				13				
Наукова робота	Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах – 0-15 балів										15

Критерії оцінювання 1 модульного завдання (тест)

Завдання	Кількість балів
Питання 1-20	0,5
Разом	10

Критерії оцінювання 2 модульного завдання

Завдання	Кількість балів
Питання 1-20	0,5
Разом	10

Критерії оцінювання залікового завдання

Завдання	Кількість балів
Питання 1	5
Питання 2	5
Разом	10

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль (робота на семінарах, інші види самостійної роботи) – 70 балів Проміжний контроль (тести) – 20 балів Підсумковий контроль: залік – 10 балів
--	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (іспит).			
Підсумкові бали навчальної дисципліни		= Загальна кількість балів (перед+ Кількість балів за підсумковим контролем)	
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не

			сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
0-20	Незадовільно (незараховано)	F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

12. Методичне забезпечення

1. Слис О.А., Хромова О.І. Історія української культури: курс лекцій. Для всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. – К.: ДУІТ, 2022. 262 с.
2. Хромова О.І., Слис О.А., Історія української культури: методичні рекомендації щодо організації семінарських занять та самостійної роботи студентів для всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. К.: ДУІТ, 2022. 68 с.

13. Рекомендована література

Основна

1. Історія української культури: Навч. посіб. / О.Ю. Павлова, Т.Ф. Мельничук, І.В. Грищенко; за ред. О.Ю. Павлової. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 368 с.
2. Історія української культури. Конспект лекції за темою: “Сутність та специфіка культури”. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 31 с.

3. Історія української культури: конспект лекцій. – Донецьк: Технопак, 2012. – 99 с.
3. Історія української культури: курс лекцій / О.В. Ліхолат, П.А. Діхтяр, С.Ю. Боева та ін. / під заг. ред. д. іст. н. С.О. Костильової. – К.: НТУУ «КПІ», 2016.
4. Історія української культури. Курс лекцій для студентів усіх спеціальностей ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / проф. Ю.С. Сабадаш, доц. Ю.М. Нікольченко, доц. Л.Г. Дабло; За заг. ред. проф. Ю.С. Сабадаш. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 230 с.
5. Історія української культури: підручник; за ред. Л.В. Анучиної, О.А. Стасевської, О.В. Уманець. – Харків, Право, 2012. – 367 с.
6. Історія української культури: словник термінів і персоналій. – Харків, Право, 2012. – 237 с.
7. Кордон М.В. Історія української культури. – Київ. Просвіта, 2017. – 336 с.
8. Конспект лекцій з курсу «Історія української культури» для студентів всіх спеціальностей і форм навчання / уклад. : О.В. Булдакова. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 190 с.
9. Костишева С.О. Історія української культури. Хронологія основних подій. – К.: НТТУ «КПІ», 2011. – 63 с.
10. Крижановська Н.Є., Нефьодов Д.В. Історія української культури: навчально-методичний посібник / Н. Є. Крижановська, Д. В. Нефьодов. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 200 с.
11. Левицька Н.М. Історія України. Україна в світі: історія і сучасність: навчальний посібник / Н.М. Левицька. – рек. МОН 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Кондор, 2012. – 424 с.
12. Новікова Ю.Н. Історія української культури. Українознавство. Українська етнокультура: навч. посіб. для студентів ВНЗ. – Донецьк: Донбас, 2012. – 149
13. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. – Київ. Центр навчальної літератури, 2019. – 340 с.
14. Хома І. Я. Історія української культури: навч. посібник / І. Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І. Я. Хоми. Друге видання, доповнене. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 356 с.
15. Шейко В.М. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – К.: Знання, 2016. – 259 с.

Допоміжна

1. Висоцький О.Ю. Історія української літератури: навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2014.
2. Глушкова Н.М. Історія української культури: конспект лекції. – Одеса.: ТЕС, 2012. – 150 с.
4. Історія світової та української культури. Кредитно-модульний курс: навч. посібник. – Харків, НФаУ: Золоті сторінки, 2012. – 520 с.
5. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. К.: ЦУЛ, 2019. – 141 с.
6. Релігійні ідентичності в їх сутності і конфесійних виявах: український контекст. Колективна монографія / За ред. професорів Анатолія Колодного, Людмили Филипович, Алли Арістової. / Грушева Т.В., Слис О.А. Громадянська та національна ідентичність пізніх протестантів в Україні. – с. 270 – 284. Київ, УАР, 2021. – 348 с.
7. Слис О.А. Досвід протестантських церков у подоланні родинних криз // Міжнародна науково-практична конференція «Релігійна свобода: актуалізація сімейних цінностей» // Релігійна свобода: науковий релігієзнавчий журнал. – 2019. – № 21. – С. 50 – 60.
8. Слис О.А. Українські протестанти в часи пандемії: релігієзнавчий аналіз // «Культурологічний альманах». Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – 2022. – № 3. – С. 21 – 26.
9. Слис О.А. Українські протестанти у рік відзначення ювілею Реформації: досягнення і виклики // Актуальні проблеми філософії та соціології: Науково-практичний журнал: Національний університет «Одеська юридична академія» – 2018. – Вип. 22. – С. 143 – 147.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://litopys.org.ua> – сайт, на якому зібрані першоджерела, а також наукова література вгалузі української культури та історії.
2. <http://www.history.org.ua> – сайт інституту історії України НАН України
3. <http://www.filosof.com.ua/> – Інститут філософії ім. Г. Сковороди
4. <http://www.pamjatky.org.ua> – український пам'яткоохоронний ресурс
5. <http://www.etnolog.org.ua> – сайт інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України